

"Akademik ilm-fan milliy yuksalishga yuz tutayotir"

Миннатдорлик

АКАДЕМИК ИЛМ-ФАН МИЛЛИЙ ЮКСАЛИШГА ЮЗ ТУТАЁТИР

Бахром АБДУХАЛИМОВ,
Ўзбекистон Фанлар
академияси вице-президенти,
"Менгат шуҳрати" ордениг
соҳиби

Куни кечак юртимиз
зиёллалари, жумладан,
ilm-fan вакиллари учун
муҳим хушхабар ўзлон
қилинди. Ватанимиз
мустақиллигининг 29
йиллиги арафасида
Президентимиз
фармонига биноан бир
гурух академиклар ва
ilm-fan намояндадар
давлатимизнинг юксак
унвон, орден ва медаллари
билин тақдирланди.

Бу ётибор биз, илим ахлининг кўк-
сизини төзек юксагтириди. Рухияти-
мизга кўтаринклиқ баҳш этди. Мам-
лакатимизда интеллектуал салоҳиятни
ҳамда унинг соҳибларини қадрлаш,
куллаб-куватлаш ва рагбатлантириш
борасидан муҳим қадамларнинг ман-
тирий давоми бўлди.

Ўзбек илим-фани, хусусан, академик
фан кейинги уч-турт йилда мил-
лий маңбаатларимизга мос тарда
жадал ривоҷлана бошлади. Шавкат
Мирзиеев президентлик фаолиятининг
биринчи кунлариданоқ илим-фан
вакиллари билан изчил мулокотни йўлга
кўйиш, ўзаро фикр алмашиш, академик

фани тараққиётига алоҳида ётибор қа-
ратиши ва фан ривоқи йўлидаги мавжуд
муаммоларни зудлик билан ҳал қилиши
ни кун тартибидаги асосин масалалар-
дан бирни беппилади.

Давлатимиз раҳбарининг мазкур
масалалар ечимига қартилган қатор
фармон ҳамда қарорлари илим-фан
ривоқи учун янги имкониятлар яратиб
берди. Жумладан, Фанлар академияси
тузилмасини тақомиллаштириш мақса-
дида ўнга япон илимий-таддирот муса-
сасаси Фанлар академияси таркибида
қайтадан тикиланди. Мамлакатимизда
иммий дарражага эга бўлган ходимлар-
нинг ойлик маоши сезизларни дара-
жада оширилди. Фан номозоди ва фан
доктори дарражасига эга олимларнинг
маошига 30 фоиз ва 60 фоиз кўшимча
ҳақ тушлаш тизими жорий этилди. Ака-
демикларнинг гонорари уч баравар
кулпайтирилиб, уларнинг хордига чиқа-
риши ва саломатлигини тиклости учун
ижтимоий химоя кучайтирилди.

Фанлар академиясида фаолият
юритаётган иқтидорли ёшларга имти-
ёзли ипотека кредити асосида 40 та ва
докторантурада таҳсил опаётган ёш
олимлар сипаларига белут 20 та хо-
надон калипларни топширилди. Хоразм
Матмун академиясида алоҳида 24
хонадонли туар жой биноси курилиб,
фойдаланиши топширилди.

Мамнуният билан таъкидлаш ло-
зимки, бундан 30-40 йиллар илгари
ишига тушрилган, бугунга келиб бу-
тунлай эскирган ва жаҳон тақрибаси-
да аллақажонлар кўлланишдан қолган
ускуналарга эга лабораторияларни

замонавий жиҳозлаш учун алоҳида
маблаг мактабида ўзбек академик
фанининг жаҳон фани билан бўйлаша
опишига замин ғратмиш.

Айниса, давлатимиз раҳбарининг
2019 йил 24 май кунин Узбекистон Мил-
лий Университетида олий таълим ва
илимий-таддирот мусассасалари раҳ-
барлари, академиклар, олимлар, ёш
таддиротчилар билан ўтказган учрашви
юртимиз илим-фанини ривоҷлантириш
йўлида муҳим қадам бўлди. Аввало,
япон-якинча уч-турт йилда бир берि-
ладиган грант маблаглари ҳисобига кун
кўриб келаптган илимий-таддирот инсти-
тутлари 2020 йил 1 январдан бўйича
асосида молиялаштиришга ўтказилга-
ни том маъносида давлатимиз илим-фана
ғамоўрлиги бўлди. Энди олий "Лойиҳа"
тутаса, қаердан маош оламан, берган
лойиҳамга маблаг ақратиладими?" қа-
билидаги адокзис ташвишилардан холи
бўлди, кўнгитни бир жойга кўйиб, илим
билан шугулланиши мумин.

Президентимизнинг ёшларни
илим-фanga кенг жалб қилишни жа-
даплаштиришга доир кўрсатмалари
натижасида бутун ёшлар узоқ йиллик
таҳаффуздан сўнг фанга кайтишида.
Фанлар академиясининг янги сайлан-
ган академиклари тақдирланган "йўл
харитаси" асосида илимий-таълимий
ҳамда ишлаб чиқариш жараёнда
фаол иштирок этилди.

Япон-якинча хорижий давлатлар-
нинг илимий-таълимий мусассасаларида
давлат кўмаки асосида таддирот ута-
зишининг имкони ҳам, иложи ҳам йўқ
эди. Давлатимиз раҳбарининг бевоси-

та ташаббуси билан ташкил этилган
Инновацион ривоҷланиш вазирлиги ва
“Эл-юрт умиди” жамгармаси томонидан
мунтазам илмий-инновацион грантлар
танилени зълон қилинчи, докторантурা,
стажировка ва малака ошириш курс-
лари ташкил қилинб турибди, бу
пировард натижада дунёнинг етакчи
иммий марказлари билан ҳамкорликни
ривоҷлантириши орқали илим-фанинг
устувор ўналишлари бўйича ююри
малакали мутахассислар тайёрлашти-
зимини шакллантиришади.

2020 йилнинг 1 январидан бошлаш
давлет бюджети маблаглари ҳисобидан
олий ўкуй юртадан кейинги таълим инсти-
тутига тайёрлов босчими сифатида ста-
жёр-таддирчилар институтининг ташкил
етилиши. Олий ва ўрта маҳсус таълим
вазирлиги ҳамда Фанлар академияси
уртасида олий таълим мусассасалари
магистратура босчими талабаларининг
амалитиги Фанлар академиясининг
илимий-таддирот мусассасаларида ташкил
етиш бўйича юбул қилинган кўума қарор
бўш олимларни тайёрлашга қартилган
муром тадбир бўлди.

Булун Узбекистон, ҳеч шубҳасиз, ўз
тараққиётининг янги босчичига қадам
кўйди. Энди биз миллий тилланишдан
миллий юқалиш сари қадам кўя бошла-
дик. Миллий юқалишни эса бой тар-
хиёз, акадодларини юндириган бебаҳо
меросиз тасаввур ҳам этиб бўлмайди.
Шунингчун ҳам бу фанларни янада ри-
воҷлантириш, уларнинг таълим билан
интеграциясини яхшилаш, ҳайтимиз-
нинг тегиши муаммоларни ҳал қилиш
үзанларига йўналтириш зарур.